

OTKRIVENE TAJNE REPARACIJE HRVATSKE

Author: IWPR
ICTY

Zagreb je obeštetio porodice žrtava ubijenih u pritvoru.

Hrvatska je tajno isplatila 1,8 miliona kuna (250,000 eura) porodicama žrtava koje su početkom devedesetih ubijene u zloglasnom zatvorskom logoru Lora – potvrdili su ove sedmice državni zvaničnici.

U vreme Jugoslavije, Lora je bila mornarička baza u primorskom gradu Splitu: 1991. godine su je zauzele hrvatske snage, pošto se Jugoslovenska Narodna Armija (JNA) povukla nakon izbijanja hrvatskog rata za nezavisnost.

U periodu od 1992. do 1997. funkcionisala je kao zatvorski logor za – pretežno srpske, ali i bosanske i crnogorske – civile i ratne zarobljenike, da bi dospela na zao glas zbog sadističkih mučenja, izgladnjivanja i sistematskih premlaćivanja, koja su se neretko završavala smrću.

Prema izveštajima lokalnih medija, odštete su prošle godine isplaćene porodicama Gojka Bulovića i Nenada Kneževića, koji su umrli u logoru.

Na pitanje zbog čega ta informacija nije objavljena, portparol ministarstva odbrane, Goran Grošinić, odbio je da odgovori, ali je potvrdio da je odšteta isplaćena potkraj 2008.

Lokalni su mediji spekulisali o tome da država možda pregovara sa još dve porodice civila koji su mučeni ili ubijeni u Lori, kao i da bi – ukoliko bude i drugih zahteva – to moglo da se završi isplatama u vrednosti od više miliona eura.

Suđenje osmorici vojnih policajaca za ratne zločine u Lori izazvalo je nedoumice zbog toga što je otvorilo pitanja koja su se ticala onih zločina koje su tokom četvorogodišnjeg rata protiv samoproglašene Republike Srpske Krajine (RSK) počinili Hrvati.

U vreme kada je suđenje 2002. godine počelo, Hrvatska je upravo bila izašla iz perioda gotovo decenijske vladavine Hrvatske demokratske zajednice (HDZ). Ta partija nije odobrvala nikakvo preispitivanje načina na koji se zemlja ponašala u ratu.

Na prvom suđenju, nekoliko ključnih svedoka je povuklo svoje izjave ili odbilo da svedoči – a bilo je informacija da im se pretilo i da bivaju šikanirani.

„[Te informacije pobuđuju] sumnju u sposobnost Hrvatske da ispuni svoje obaveze po međunarodnom pravu da pravedno sudi odgovornima za najteže zločine“, saopštio je u to vreme Amnesty Internešenel (Amnesty International).

Osmorica vojnih policajaca su najpre bili oslobođeni, što je izazvalo snažne proteste Srbije i međunarodnih organizacija za zaštitu ljudskih prava. Hrvatski vrhovni sud je pre dve godine poništio prvostepenu presudu, pozivajući se na zastrašivanje svedoka i sudijsku pristrasnost.

Za ponovno suđenje 2006. uslovi su navodno – usled bolje saradnje tužilaca i policija Hrvatske, Bosne i Srbije – bili značajno poboljšani, a svedoci optužbe spremniji za svedočenja.

Sva osmorica optuženika su proglašena krivima i osuđena na zatvorske kazne u trajanju od šest do osam godina, pri čemu je sudkao olakšavajuću okolnost naveo njihovo učešće u odbrani Hrvatske od oružane agresije. Četvorica okrivljenika su osuđeni u odsustvu, jer su pobjegli pre početka ponovnog suđenja i nisu se u međuvremenu pojavili.

Goran Jungvirth je obučeni izveštač IWPR-a iz Zagreba.

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivšu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/otkrivene-tajne-reparacije-hrvatske>